

نقد اقتصاد سیاسی - نقد بتواریگی - نقد آیدنولوژی

<https://naghd.com>

تقسیم ثروت جهانی در سال ۲۰۲۰

مایکل روبرتز

ترجمه‌ی: کاووس بهزادی

دی ۱۳۹۹

یک درصد لایه‌ی فوقانی خانوارها صاحب ۴۳ درصد، ۱۰ درصد صاحب ۸۱ درصد، در حالی که ۵۰ درصد لایه‌ی تحتانی آن‌ها فقط صاحب یک درصد ثروت جهانی هستند.

یک درصد لایه‌ی فوقانی خانوارها در جهان ۴۳ درصد کل ثروت شخصی را در اختیار دارند در حالی که ۵۰ درصد لایه تحتانی آن‌ها فقط صاحب یک درصد این ثروت هستند. این یک درصد خانوارها بر مبنای ثروت خالص‌شان (پس از کسر بدهی) همه میلیونرند و شمار آن‌ها بالغ بر ۵۲ میلیون خانوار است. ۱۷۵۰۰۰ نفر از این یک درصد خانوارها فوق‌ثروتمند هستند که ثروت خالص‌شان بیش از ۵۰ میلیون دلار آمریکا است — شمار بسیار ناچیزی از انسان‌ها (کم‌تر از ۰/۱ درصد) صاحب ۲۵ درصد ثروت جهانی هستند.

این داده‌ها برگرفته از گزارش [2020 Credit Suisse Global Wealth report](#) است که به تازگی منتشر شده است. این گزارش کماکان جامع‌ترین و روشنگرترین واکاوی ثروت جهانی (اما نه درآمد) و نابرابری ثروت شخصی است. گزارش ثروت جهانی، سالانه دارایی خانوارهای ۵/۲ میلیارد از مردم جهان را بررسی می‌کند. ثروت هر خانوار در برگیرنده‌ی موجودی‌های مالی (سهام، اوراق قرضه، پول نقد، صندوق بازنشستگی) و املاک (خانه و نظایر آن) است. این برآورد بدون محاسبه‌ی بدهی‌هاست. نویسندگان این گزارش James Davies, Rodrigo Lluberas و Anthony Shorrocks هستند. پرفسور آنتونی شورکس هم‌خانه‌ای من در دانشگاهی بود که هر دو در آن در رشته‌ی علم اقتصاد فارغ‌التحصیل شدیم (هرچند او از مهارت‌های ریاضی بیش‌تری برخوردار است!).

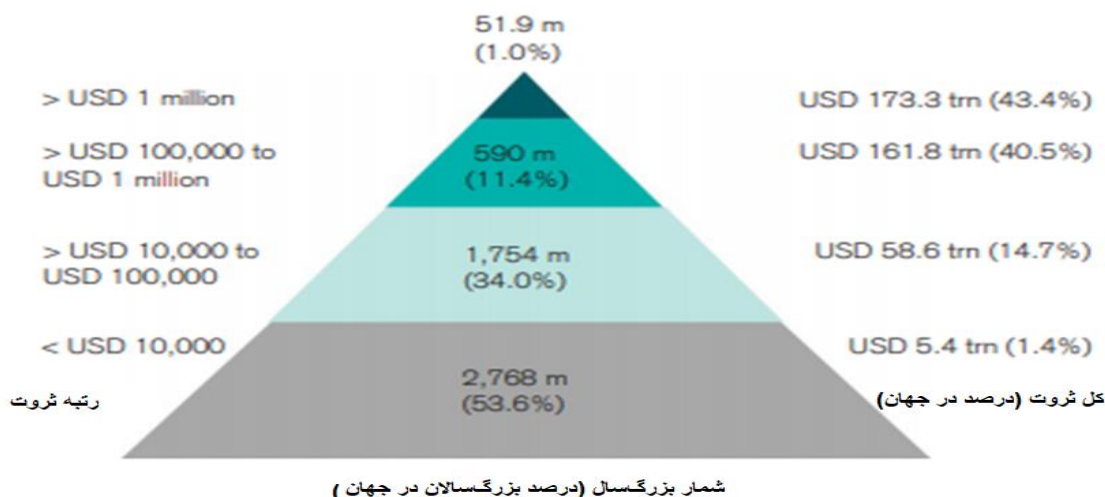
بر اساس گزارش ۲۰۲۰، ثروت خانوارها در سراسر جهان در سال ۲۰۱۹ به میزان ۳۶،۳ تریلیون دلار آمریکا افزایش یافت. اما همه‌گیری کووید - ۱۹ این افزایش سال ۲۰۱۹ را بین ژوئیه و مارس ۲۰۲۰ تقریباً به نصف (۱۷/۵ تریلیون دلار آمریکا) کاهش داد. با این حال، از آنجا که بازارهای سهام و قیمت‌های املاک به لطف تزریق اعتبارات دولت و بانک مرکزی افزایش پیدا کرد، کل ثروت خانوارها بر اساس برآورد پژوهش‌گران کردیت سویس (Credit Suisse) تا اواسط سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سطح آن در پایان سال گذشته اندکی افزایش پیدا کرده است، اگرچه ثروت هر بزرگ‌سال کاهش اندکی داشته است.

ثروت خانوارها تا اواسط سال ۲۰۲۰ در جهان بالغ بر ۱ تریلیون دلار بالاتر از سطح ماه ژانویه بود، یعنی افزایشی به میزان ۰/۲۵ درصد. از آنجا که این رقم کم‌تر از افزایش شمار بزرگ‌سالان در بازه‌ی زمانی مشابه است، میانگین ثروت جهانی ۰/۴ درصد کاهش یافت و به ۷۶،۹۸۴ دلار آمریکا رسید. در مقایسه با آنچه پیش از شیوع کووید - ۱۹ پیش‌بینی می‌شد، ثروت جهانی ۷/۲ تریلیون دلار آمریکا یا ۱،۳۹۱ دلار آمریکا برای هر بزرگ‌سال در سراسر جهان کاهش یافت.

منطقه‌ای که بیش‌ترین کاهش را داشت، آمریکای لاتین بود که کاهش ارزش پول رایج باعث کاهش تولید ناخالص داخلی به دلار و کاهش کل ثروت به دلار حدود ۱۲/۸ درصد شد. همه‌گیری کووید - ۱۹ هم‌هنگام رشد پیش‌بینی‌شده در آمریکای لاتین را از بین برد و منجر به زیان و خسارت در تمام مناطق جهان به غیر از چین و هندوستان شد. انگلستان در میان اقتصادهای کلان جهانی با بیش‌ترین فرسایش نسبی ثروت مواجه شد.

تکان‌دهنده‌ترین موضوع هنوز نابرابری عظیم ثروت خانوارها در جهان است. همان‌طور که نمودار هرم ثروت در زیر نشان می‌دهد نابرابری همچنان بسیار زیاد است، هم از نظر جغرافیایی بین «شمال ثروتمند» و «جنوب فقیر»، و هم بین خانوارهای هر کشور.

نمودار هرم ثروت جهانی در پایان سال ۲۰۱۹

در پایان سال ۲۰۱۹ آمریکای شمالی و اروپا با فقط ۱۷ درصد بزرگسالان کل جمعیت جهان، ۵۵ درصد از کل ثروت جهان را در اختیار دارند. در مقابل، سهم جمعیت سه برابر سهم ثروت در آمریکای لاتین، چهار برابر سهم ثروت در هند و تقریباً ده برابر سهم ثروت در آفریقا بود.

تمایز ثروت در **چارچوب** هر کشور بارزتر است. یک درصد لایه‌ی فوقانی دارندگان ثروت در یک کشور معمولاً ۲۵ درصد تا ۴۰ درصد کل ثروت، و ۱۰ درصد لایه‌ی فوقانی دارندگان ثروت معمولاً ۵۵ درصد تا ۷۵ درصد کل ثروت را در اختیار دارند. در پایان سال ۲۰۱۹ میلیونرهای کل جهان - دقیقاً یک درصد جمعیت بزرگسالان - صاحب ۴۳/۴ درصد دارایی خالص جهان بودند. در مقابل، ۵۴ درصد بزرگسالان با ثروتی کمتر از ۱۰۰۰۰ دلار (یعنی تقریباً هیچ) در مجموع کمتر از ۲ درصد ثروت جهان را در اختیار داشتند.

پژوهش‌گران بر این باورند که تأثیرات جهانی بر توزیع ثروت در چارچوب هر کشور با توجه به ضررهای چشمگیر تولید ناخالص داخلی ناشی از همه‌گیری، بسیار ناچیز بود. در واقع نیز هیچ گواه صریحی وجود ندارد که همه‌گیری به‌طور دست‌نخورده مزیت‌هایی برای دارندگان ثروت‌های بالاتر در مقابل گروه‌هایی با ثروت کم‌تر یا برعکس فراهم کرده است. در سال ۲۰۱۹ شمار میلیونرها در جهان به ۵۱/۹ میلیون نفر افزایش داشت، اما این نرخ در مقایسه با نیمه‌ی اول سال ۲۰۲۰ به‌طور کلی تغییر اندکی داشته است.

بر اساس برآورد این گزارش در آغاز این سال در کل جهان ۱۷۵.۶۹۰ بزرگ‌سال با دارایی خالص فوق‌العاده بالا (UHNW) با دارایی خالص بالغ بر بیش از ۵۰ میلیون دلار آمریکا در صدر هرم ثروت قرار دارند. شمار کل بزرگ‌سالان با دارایی خالص فوق‌العاده بالا در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۶.۷۶۰ (۱۱ درصد) افزایش پیدا کرد، اما در نخستین نیمه‌ی ۲۰۲۰ از شمار کل بزرگ‌سالان با دارایی فوق‌العاده بالا ۱۲۰ نفر کاسته شد و بدین ترتیب در آغاز سال ۲۰۱۹ این رقم بالغ بر ۱۶.۶۴۰ نفر بود.

در نخستین نیمه‌ی سال ۲۰۲۰ شمار کل میلیونرها حدود ۵۶.۰۰۰ نفر کاهش پیدا کرد، درست همان یک درصد از ۵،۷ میلیون نفر که در سال ۲۰۱۹ اضافه شده بود. شمار میلیونرها در برخی از کشورها افزایش و در بعضی از کشورها به میزان بسیار زیادی کاهش پیدا کرد. انگلستان (منفی ۲۴۱.۰۰۰)، برزیل (منفی ۱۱۶.۰۰۰)، استرالیا (منفی ۸۳.۰۰۰) و کانادا (منفی ۷۲.۰۰۰) از کاهش میلیونرهای بیش‌تری نسبت به کل جهان برخوردار بودند.

به‌نظر می‌رسد که نابرابری ثروت در اکثر کشورها در اوایل سال‌های ۲۰۰۰ کاهش یافته است. کاهش نابرابری در محدوده‌ی هر کشور با کاهش نابرابری «بین کشورها» تقویت و با افزایش سریع ثروت متوسط در بازارهای نوظهور تشدید شده است. این گرایش پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ گرایشی ترکیبی شد، یعنی هنگامی که دارایی‌های مالی در واکنش به کاهش کمی و نرخ پائین بهره به‌طور مصنوعی سریع رشد کردند. این عوامل سهم یک درصد لایه‌ی فوقانی از دارندگان ثروت را بالا برد، اما نابرابری هم‌چنان برای کسانی کاهش یافت که زیر رأس رده‌ی پایانی در هرم ثروت قرار دارند. امروز در مقایسه با ۱۱ درصد در سال ۲۰۰۰، ۹۰ درصد رده‌ی پایانی دارندگان ثروت، ۱۹ درصد ثروت جهانی را در اختیار دارند. به دیگر سخن، تمرکز ثروت در یک درصد (حتی، بیشتر در ۰/۱ درصد) لایه‌ی فوقانی نمودار هرم ثروت، اما برخی پراکندگی‌ها در ۹۹ درصد باقی‌مانده لایه‌ی پائینی این هرم.

پژوهش‌گران به این نتیجه رسیدند که کاهش ناچیز نابرابری ثروت در کل جهان «بازتاب محدود شدن نابرابری ثروت بین کشورها است، چرا که اقتصادهای در حال ظهور به‌ویژه چین و هند از نرخ رشد متوسط بالایی برخوردار شده‌اند. این امر علت اصلی چرایی کاهش نابرابری ثروت جهانی در نخستین سال‌های این سده است، در حالی که این روند طی سال‌های ۲۰۰۷ - ۲۰۱۷ سیر صعودی داشته است، ما بر این باوریم که نابرابری ثروت پس از ۲۰۱۶ دوباره وارد مرحله‌ی سیر نزولی شده است.»

به طور خلاصه این گزارش نشان می دهد که میلیاردها نفر با احتساب بدهی ها هیچ ثروتی ندارند، و توزیع ثروت شخصی جهانی را می توان هم چون چند غول گالیور که دارای کل ثروت جهان هستند ترسیم کرد که بر مردم لی لی پوت فاقد ثروت، نظر دوخته اند.

منبع:

<https://thenextrecession.wordpress.com/2020/12/06/the-top-1-of-households-own-43-of-global-wealth-10-owns-81-while-the-bottom-50-have-just-1>